

zahvalo z željo, da bi vrle naše diletante kmalu zopet videli na domačem odru. Toraj na svidenje!

Iz Gornje Radgone. (Vračkova knjižura pod ključem.) Kakor večinoma znano, je c. kr. okr. glavarstvo v Ljutomeru takoj po svojem tajniku in po žendarjih zaplenilo Vračkovo knjižuro: »Slov. Gospodar in slovenski kmet«. Deželno sodišče v Gradcu pa je sklenilo sledečo razsodbo: »V imenu njegovega Veličanstva cesarja! C. kr. deželno kot tiskovno sodišče v Gradcu je po predlogu c. kr. državnega pravdnštva spoznalo za pravo: Vsebina spisa »Slovenski Gospodar in slovenski kmet« in sicer na strani 14 vrsta 27. do strani 21 vrsta 26. počeni s »hvalijo se tudi s posojilnicoj« in končavši »s katerim leži bogastvo dosežejo« utemeljuje učen pregreška po § 302 kaz. zak. in se zaradi tega po §§ 489 in 493 kaz. pravd. reda potrjuje zaplemba ter izreče prepoved dalnjega razširjanja in zá-pove, da se imajo zaplenjeni iztisi uničiti in tisk razdreti. Razlogi: Z vsebino omenjene tiskovine se hujska k sovraštvu proti katoliški duhovščini in k sovražnim razprtijam med državljani ter so se morale zaradi tega uporabiti navedene postavne določbe«. Vidite torej slov. kmetje, ali Vam nismo celi čas pravili, da je Vračko kriv prerok? Tako dolgo je hujskal in rogovilil, da so sodnije morale naposled vmes seči. »Kdor išče, ta najde«. In Vračko je našel, kar je iskal. Zdaj bodete vedeli, koliko imate njegovim besedam verjeti. On si domišljuje, da je to, kar on stori, vedno prav; pa ni res, kakor ta razsodba kaže. S to razsodbo pa sicer še ni zadnja beseda spregovorjena. Dozdaj je še le knjižura pod ključem, zdaj pa tudi Vračko pride pod ključ. Pa tudi pri tem ne bo ostalo. Še drugi gospodje bodo prišli do tega, kar so iskali, in med temi je tudi naš okrajni sodnik.

Od Velike nedelje. (O našem bralnem društvu.) Ker društva običajno poročajo o svojem stanju, bodi mi dovoljeno, da tedaj tudi jaz nekoliko narišem delovanje našega »Slov. kat. bralnega društva Mir«. Naročeno imamo poleg družbe sv. Mohorja in Matice slovenske devet različnih časnikov, kateri so: »Slov. Gospodar«, »Domovina«, »Mir«, »Domoljub«, »Popotnik«, »Vrtec« (v 3. izt.), »Slovenec«, »Südst. Post« in »Dom in Svet«. Potem pa nam blagohotno daruje in brezplačno pošilja g. Mato Igolič v Zagrebu še časnike: »Hrvatska«, »Agramer Tagblatt« in šaljivi list »Trn«, za kar se mu zahvalujemo. Dalje imamo še nad 200 knjig razne vsebine, katere smo dobili od večih gosp. darovalcev, za kar jim bodi izrečena prisrčna hvala! Iz tega je torej razvidno, da je naše društvo v vsakem oziru dovolj oskrbljeno, kolikor se sploh od kmečkega bralnega društva more zahtevati. Žal, da ne moremo že sedaj knjig tako izposojevati, kakor bi se to lahko godilo, ko bi imeli za to primerno omaro, katera se je sicer naročila, a še ni gotova. Potem pa želimo, da bi naši društveniki prav vrlo izposojevali si knjige in časopise, pridno je čitali, ter se dušno in telesno krepili sebi v korist, narodu našemu pa v napredek in prosveto. J.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Njega veličanstvo svetli cesar so zadnji petek in soboto imeli na Dunaju v gostih nemškega cesarja Viljema. — Državni zbor ima veliko posla in koalicijska se ne bode še tako hitro razbila, kakor so nekateri prerokovali. — Krščanski socialisti imajo skoro vsak dan kak shod, da ljudi vnemajo za krščanska na-

čela. To leto hočejo tudi po drugih večjih avstrijskih mestih napraviti take shode. Prav tako, naj ljudje zvedo, kje da imajo iskati pravih prijateljev.

Češko. Umrl je v Pragi najstarejši član uredništva »Politike«, Vincenc Thoř, ki je bil delaven in nadarjen sodruđnik konservativnih časnikov. — Dohodki osrednje šolske matice, češkega šolskega društva, se vedno bolj krčijo. Urok: socialisti učé: da človek naj bode brez vere in narodnosti. Bržčas pa je tega tudi kriva češka nejeđnost.

Solnograško. Tudi v I. razredu so pri dopolnilnih volitvah v mestni zastop protiliberalci prodrli s 4 kandidati proti 1 liberalcu v glavnem mestu. Dosedanji liberalni župan Hueber je odstopil. Tako še naj po drugod liberalcem odklenka!

Štajarsko. Naši nemški sosedje na kmetih vedno bolj godrnjajo zoper osemletno šolsko obiskovanje. — Na shodu nemškega društva na Dunaju, kjer so danes teden nemško-nacijonalni poslanci protestirali zoper slov. paralelke na Celjski gimnaziji, ni bilo nobenega nemško-liberalnega poslanca. Dne 6. maja bode zopet shod, naperjen zoper iste slov. paralelke, in sicer v Gradcu. Prepričani smo, da bode vlada ostala pri besedi, in če se tudi vsi nemški prenapatneži na glavo postavijo. Ni vredno, da bi nam tako drobtinico toliko zavidali!

Koroško. Socialdemokratje so se začeli zadnji čas živahno gibati tudi v tej kronovini. Ustanovili so hkrati dve novi društvi. Nemski in slovenski katoličani naj se dobro uprejo tem rovarjem, sicer bodo ti v tej najbolj liberalni deželi dovolj privržencev!

Kranjsko. Predilnica v Ajdovščini je pogorela, in bodo v prvi vrsti ubogi delavci pri tej tovarni trpeli škodo, ker dobro leto dnij ne bode zaslužka. — Ministerstvo za poljedelstvo je dovolilo za darila za zasanje vinogradov po Dolenjskem 1000 gl. — Okoli Trnja na Notranjskem so začeli Kras pridno pogozdovati.

Primorsko. Koncem tega meseca bodo imeli v Gorici dopolnilne volitve za mestni zastop. — Občni zbor družbe sv. Cirila in Metoda za Istro je bil dne 4. t. m. Predsednik tej družbi je dr. D. Vitezič, in družba si je v 9 mesecih pridobila 13.000 gl. premoženja.

Dalmatinsko. Kmetje še imajo dobri dve tretjini vina v svojih kletah, dasi bi ga radi prodali po 7 do 8 gl. hektoliter, to je za polovico prejšnje cene. Tu torej že bridko občutijo tako zvano vinsko klavzulo z Italijo, ko se je colnina predlanskim zelo znižala.

Ogersko. Vladni predlog o civilnem zakonu je v 1. in 2. branju bil vsprejet v poslanski zbornici z veliko večino in je že tudi v tretjem, saj to hočejo Košutovci in judje. Ni čuda, da so naš svetli cesar te dni name-ravano potovanje na Ogersko opustili. Ali Madjari to razumejo? Ne, ker je večina ob pamet.

Vunanje države.

Rim. Sv. očetu se je prišlo 1400 španskih delavcev poklonit. Sv. oče bodo v javnem konsistoriju ali zboru kardinalov, ki se bo vršil 17. maja, imenovali šest kardinalov.

Italijansko. V Palermu na Siciliji se je začela sodnijska obravnava proti poslancu De Felice Giuffridé in desetim njegovim tovarišem, ki so ljudstvo hujskali k puntanju. — Ministerski predsednik Crispi je zagrozil neposlušnim poslancem v zbornici, da bode druge strune napel, bržčas poslance domov poslal in volitve razpisal; ali tedaj se utegne le sam opeči.

Angleško. Ker irski poslanci nočejo več podpirati vlade, misli ministerski predsednik Rosenbery nove volitve za poslansko zbornico razpisati ter nekaj delavskih poslancev zase dobiti.

Nemško. Državni zbor je s precejšnjo večino sprejel postavbo, da se naj odpravi ona, res krivična postavba, po kateri je jezuitom strogo prepovedano bivati na Nemškem. Ako to potrdi zvezni svet, bo se pač čudno zdelo staremu Bismarcku in brezvercem po vsem svetu, ki nikogar bolj ne sovražijo, kakor jezuite.

Rusko. Ustanovilo se je novo ministerstvo za kmetijstvo, ki je v tej državi sila zanemarjeno. — Ruski časniki veliko pišejo v sedanjem času o tem, da car namerava na to delati, da se naj po vseh evropskih državah število vojakov zdatno zniža. Ko bi se mu le to posrečilo, vsi davkoplačilci bi mu bili hvaležni.

Turško. Da bi Bolgarji bili potolaženi in se ne jezili, ker je bilo nekaj časa po Macedoniji več bolgarskih sol zaprtih, odlikoval je sultan bolgarskega zastopnika v Carigradu z medžidije redom druge vrste.

Črnogorsko. Neredi z Albanci se godé na mejah največ zaradi paše. Da bodo zanaprej Albanci dali mir, odstavila je turška vlada vse načelnike albanskih rodov in imenovala nove, in na črnogorsko mejo je poslala več batalijonov vojakov, da bodo zabranjevali poboje.

Afrika. Kakor je to v Evropi v sedanjem času tako rada navada, odstopilo je tudi v Egiptu staro ministerstvo ter je podkralj imenoval nove ministre, kakoršne želé Angleži, njegovi varuhi. — Dežela Uganda se bode postavila baje kmalu pod varstvo Angležev, tedaj se bodo še torej tamkaj nadaljevali slabi časi za katoliške misijone.

Brazilija. Več ustaških častnikov, med temi admiral da Gamo, hoteli so pobegniti na portugalskih ladjah v Evropo. Vlada je zahtevala od Portugalcev, naj se jej izroče. To se pa ni zgodilo, ampak ker so se portugalske ladje dolgo motale ob braziljskem brodomu, ubežali so da Gamo in častniki v Brazilijo in se zopet ustašem pridružili.

Za poduk in kratek čas.

Srečna smrt pri Materi milosti.

Osemdeset let stara Barbara Stopar iz Čadramske župnije se je zadnjo soboto, 14. aprila, odpravljala v Maribor, da bi počastila čudodelno podobo Marije, Mater milosti, pri č. oo. frančiškanih in obiskala svojo hčer, ki je v Mariboru v službi. Stari ženki so domači branili, naj se ne podá tako daleč, ali ona je rekla, da hoče še enkrat iti k Mariji, Materi milosti, češ, saj bo že zadnjokrat; in res bilo je zadnjokrat, kajti ni se vrnila več domov.

Vnuki so pridno in pobožno babico spremili do Pragerskega. V Mariboru je v soboto na večer opravila sv. spoved in v nedeljo, na praznik varstva sv. Jožeta, sprejela je pobožno sv. obhajilo. Predpoldnem si je morala vsled slabosti nekoliko uleči pri svoji hčeri, vendar ji je popoldne toliko odleglo, da je šla k č. oo. frančiškanih k večernicam, kjer je bila pri nauku častne straže, pri litanijah in pri nauku za tretji red. Ko ta nauk mine, gre s hčerjo iz začasne cerkve. Hči jej zunaj reče: »Mati, glejte, kako lepo napreduje zidanje, še letos bode ta nova Marijina hiša pod streho!« — Ali stara mamica ni gledala kvišku, ampak k tlom, ter je na enkrat omahnila, rekši na ves glas hčeri: »Katra!« Hči jo prime, nese jo k stopnicam ter prosi ljudi, naj kdo skoči po gospoda, pa bilo je prepozno; za kaki dve minuti je Barbara Stopar bila mrtva v naročju svoje hčere.

Njeno truplo so zanesli v mrtvašnico na mestnem

poldne ob 4. uri. Mnogo ljudij iz Maribora, posebno tretjerednic, je prišlo k temu žalostnemu opravilu. Vsak je gotovo prosil in tudi marsikateri bralec teh vrstic bode vzdihnil: »O Marija, Mati milosti, in sv. Jožef, sprosita nam pri ljubem Jezusu srečno zadnjo uro, kakor sta jo gotovo sprosila tej vajini častivki, stari pobožni ženici!«

Smešnica. Župan Debelovič je bil vreden tega imena; bil je bolj širok, kakor dolg. Nekega dne sedi v svoji sobi pri mizi, kar vstopi občinski tajnik, ki pa je bil droben in suh, kakor trska. Oče župan ga pomilovaje pogleda rekoč: »Vi, tajnik, jaz danes nikakor ne bi rad bil v vaši koži.« Tajnik je menda kako krivico imel na svoji vesti, zato roki povzdigne in skoro jokajoč reče: »Gospod oče župan! Kaj pa je tako strašnega, da ne bi hoteli biti v moji koži?« Oče župan odgovori: »No, pogledjte me vendar! V vaši koži bi meni dvakrat, da, trikrat pretesno bilo!«

Razne stvari.

(Četirdesetletnico poroke) bodeta naš presv. cesar in presv. cesarica obhajala prihodnji torek. Tokrat sicer ne bode nikakih posebnih slavnosti, vendar bode naš slovenski narod svoje roke povzdignil proti nebesom v pobožni molitvi: »Bog ohrani našega ljubega cesarja Franca Jožefa in preblago cesarico Elizabeto!«

(Cesarjevo darilo.) Presvetli cesar so iz zasebne blagajnice darovali za zidanje tukajšnje frančiškanske cerkve tisoč gold.

(Potrjenje.) Nj. veličanstvo svetli cesar so za načelnika okrajnega zastopa rogaškega potrdili Jožeta Simony in za njegovega namestnika Ludovika plem. Schlieben. Prvi je nadlogar kneza Windischgraetza.

(Slovensko-nemški slovar.) Oni dan smo dobili 10. zvezek, v katerem so besede od »oaza« do »ognjemerstvo«.

(Sv. misijon.) Č. gg. lazaristi od Sv. Jožeta pri Celju bodo vodili misijon pri Sv. Antonu v Slov. goricah od 27. maja do 5. junija, in pri Sv. Marjeti pri Rimskih toplicah od 9. do 17. junija.

(Sv. birna) bode razven na že naznanjenih krajih tudi pri Sv. Marjeti na Polzeli dne 7. julija, in pri Sv. Pavlu pri Bolski bode dne 17. julija, ker v Gomilskem za ta dan izostane.

(Premembe posesti.) Fremogokope na Pečovniku blizu Celja je prevzela družba »Bohemia«.

(S puško se ni šaliti.) Neki 16letni pomočnik v Bistrici na Koroškem se je igral s puško, ne vedoč, da je nabasana. Za šalo nameri na dva igrajoča otroka, kar se puška sproži, in jeden otrok je obležal mrtev, drugi pa težko ranjen.

(Slovenske Matice) odbor bode imel skupščino v četrtek dne 26. aprila popoldne ob 5. uri v društvenih pisarniških prostorih na Kongresnem trgu št. 7 v Ljubljani.

(Vabilo k občenemu zboru) vinorejskega društva za celjsko vinsko okolišče, ki se bode 28. aprila ob 9 uri dopoldne pri društveni trtnici v Petrovčah vršil. Vspored: Poročilo predstojnika; poduk gosp. F. Matjašiča, vodje državnih ameriških nasadov v Ptuj, o cepljenji ameriških trt s pluto. K obilni vdeležbi vabi odbor.

(Ikre.) Na Dunaju je več mesarjev prodajalo ikravo ali pšeneljivo meso. Sedaj pa jim je c. kr. okr. sodnija na Dunaju kazni naložila za več sto goldinarjev, vrhu tega pa še izgubijo tudi kupovalcev.